

บทบาทผ.สพท.และศึกษานิเทศก์เพื่อการยกระดับ
คุณภาพการศึกษา: กรณีคณิตศาสตร์ศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ศาสตราจารย์ ดร.กนก วงษ์ตระหง่าน

11 มิถุนายน 2557

I ทบทวนเรื่องปฏิรูปการศึกษา

มาตรการ นโยบาย และโครงการเพื่อการปฏิรูปการศึกษาทุกเรื่องเป็นเรื่องดีทั้งหมด

มีหน่วยงาน (รัฐ เอกชน ประชาสังคม) จำนวนมากทำงานเพื่อปฏิรูปการศึกษา

ประเทศไทยใช้งบประมาณปีละกว่า **400,000** ล้านบาทเพื่อการศึกษา

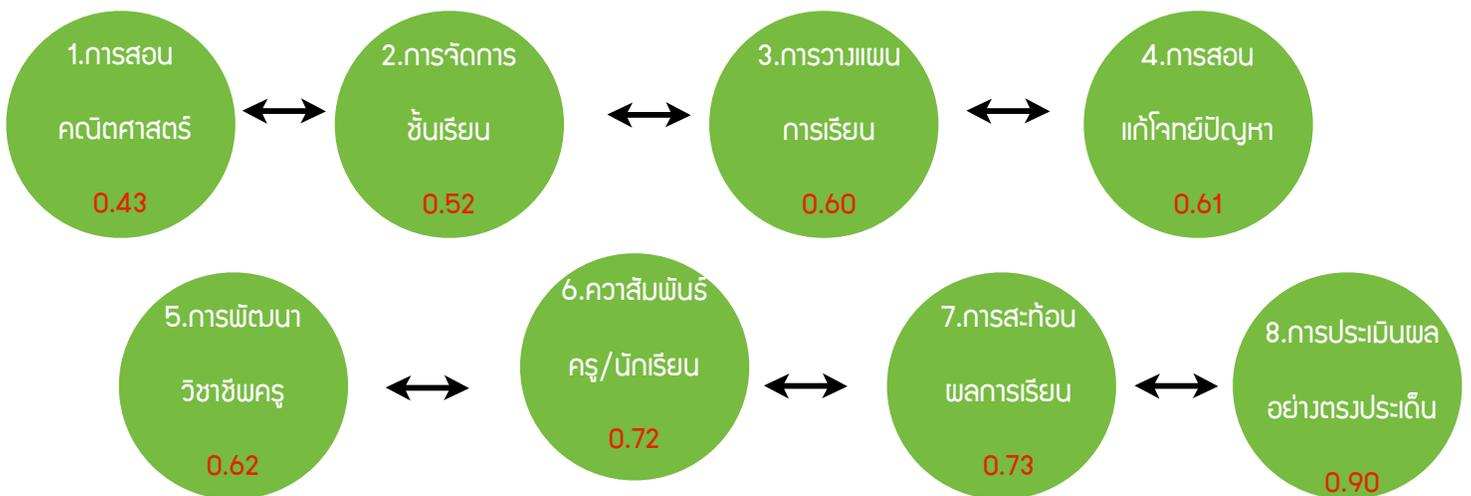
>>> คำถาม:

ทำไมคุณภาพการศึกษาจึงไม่ดีขึ้น???

>>> สมมุติฐานของคำตอบ:

“เรื่องที่ทำและงบประมาณที่ใช้ให้ผลลัพธ์ (impacts) ต่ำต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา”

II การปฏิรูปการศึกษา: เรื่องอะไรให้ Impacts

John Hattie (University of Auckland)

>>> คำถาม: เราปฏิรูปคุณภาพการศึกษาในประเด็นเหล่านี้มากน้อยแค่ไหน

>>> ข้อเสนอ: การปฏิรูปต้องเน้นกิจกรรมที่ให้ impacts สูงต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาเท่านั้น

III การสอน (Teaching) สู่การเรียนรู้ (Learning)

ครูสอน (teach) คือการกระตุ้นให้นักเรียนคิดอย่างเป็นระบบ

นักเรียนเรียนรู้ (learn) คือการที่นักเรียนสามารถสรุป
ประเด็นต่างๆจากการคิดเป็นความเข้าใจด้วยตนเอง

>>> **ปัจจุบัน:** ครูสอนมาก นักเรียนเรียนรู้น้อย
อนาคต: ครูสอนน้อย นักเรียนเรียนรู้มาก

>>> **ปัญหาสำคัญของการศึกษาไทย คือ**
การสอนและการเรียนรู้ไม่ได้เชื่อมต่อกัน

IV เงื่อนไขความสำเร็จที่สำคัญต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา

1 ครูรักนักเรียน และนักเรียนรักครู

2 ครูต้องรักในวิชาชีพครูของตนเอง

>>> ครูสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนเป็นสำคัญ ไม่ใช่เพื่อความก้าวหน้าของครูเอง

>>> การพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

V ปัจจัยความสำเร็จของการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน

Lee Shulman: Pedagogical Content Knowledge [PCK]

1

ความเอาใจใส่/ความรักนักเรียนของครู

2

ความรู้ในสาระวิชาที่สอนของครู

3

วิธีการสอนสาระวิชานั้นของครู

VI ประเด็นสำคัญที่ต้องทบทวนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

1

ทบทวนเรื่อง
"การฝึกหัดครู"

>>> พลิตครู แต่ไม่ได้
ฝึกหัดครู

2

ทบทวนเรื่อง

"การนิเทศในชั้นเรียน"

>>> ศึกษานิเทศก์วิจัย
เรื่องที่ตนสนใจมากกว่าเรื่องที่ชั้น
เรียนต้องการ

>>> การนิเทศก์ในชั้น
เรียนสำคัญที่สุด เพราะการเปลี่ยนแปลง
ชั้นเรียน คือการยกระดับคุณภาพการเรียน
การสอนที่แท้จริง

VII บทบาทผู้อำนวยการเขตพื้นที่และศึกษานิเทศก์เพื่อการยกระดับ คุณภาพการเรียนการสอน

>>> คำถาม: ท่านเห็นด้วยกับประเด็นต่างๆที่กล่าวมาหรือไม่ เพียงใด??

>>> ถ้าเห็นด้วย
เราจะทำอย่างไร??

สนับสนุนชั้นเรียนให้เป็นชั้น

เรียนคุณภาพจริง

VII ผอ.สพท.และศึกษานิเทศก์สนับสนุนการยกระดับคุณภาพชั้นเรียนได้โดย...

1. สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (ฝึกหัดครู/พัฒนาวิชาชีพครู) เพื่อให้ครูสามารถยกระดับระดับคุณภาพการเรียนการสอนได้สำเร็จ

2. ลดปัญหาและอุปสรรคที่ขวางการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครู

3. สนับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์เพื่อการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน (ช่วยลดภาระของพอ.โรงเรียนและครู)

4. ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยขอนแก่นเพื่อการเปลี่ยนแปลงชั้นเรียน

IX ผอ.สพท.และศึกษานิเทศก์นำการเปลี่ยนแปลงชั้นเรียน

1. มอบนโยบายและมาตรการสนับสนุนให้โรงเรียนในพื้นที่ (ตามแนวคิดข้างต้น)

2. คัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ "ยกระดับคุณภาพชั้นเรียน
วิชาคณิตศาสตร์" นำร่องโดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น

3. ประกันความสำเร็จให้แก่โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

4. ปรับระบบนิเทศให้ลู่สู่ชั้นเรียน

5. ตรวจสอบนิเทศชั้นเรียนคณิตศาสตร์ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

X การขยายผลการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนคณิตศาสตร์

1. ก่อตั้ง "บทเรียน" ของความสำเร็จเพื่อการขยายผลสู่โรงเรียนทั้งหมดในอีสาน

2. สร้าง "การยอมรับบทเรียน" กับพอ.โรงเรียนทุกแห่งในอีสาน

3. นำการปฏิบัติตาม "บทเรียน" ของความสำเร็จในทุกโรงเรียน

4. ประเมินผลและพัฒนา "บทเรียน" เพื่อการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนในขั้นสูงต่อไป

>>> ถ้าทำได้เช่นนี้ การยกระดับคุณภาพการศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะเกิดขึ้นจริง

XI ทำไมจึงต้องให้ผอ.สพท.และศึกษานิเทศก์ร่วมการเปลี่ยนแปลง

ท่านคือพลังสำคัญของการขับเคลื่อนคุณภาพการเรียนการสอน

บทบาทของท่านคือมือไม้ของความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงคุณภาพชั้นเรียน
ที่จะกล่าวถึงอีกนาน

ผลสำเร็จของการเปลี่ยนแปลงชั้นเรียนคณิตศาสตร์คือความสำเร็จของ
การบริหารงานของท่านที่ควรแก่การภาคภูมิใจ

สิ่งที่ท่านทำครั้งนี้จะส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพ **"คน"** ในสังคมอนาคต
ที่มีคุณค่ายิ่ง

